

kdy zde byly při budování souběžného tranzitního plynovodu zachyceny dvě zásobní jámy z doby bronzové a další čtyři blíže nedatovatelné sídlištní objekty (Geisler, Vitula 1993). Její rozsah pak byl upřesněn na základě výsledků systematické terénní prospekce trasy zamýšleného plynovodu, realizované v roce 2013 (Hlas et al. 2014). Dotčený prostor se nacházel v nadmořské výšce 187–190 m na severozápadním úpatí členitého návrší (kóta 206,9 m n. m.), které se rozkládá mezi silnicí Čejkovice – Mutěnice a železniční tratí Čejč – Mutěnice.

V rámci skryté plochy o rozloze zhruba 1,41 ha bylo zaznamenáno celkem 17 zahloubených objektů, z nichž dva bylo možné na základě získaného materiálu datovat do novověku. V prvním případě se jednalo o menší obdélnou jámu, ve které byla objevena kompletní kostra krávy (obr. 60). Ve druhém případě šlo o zhruba 2 m široký a 0,8 m hluboký příkop, jenž ve směru od jihozápadu k severovýchodu procházel napříč zkoumanou

Obr. 60. Mutěnice. Objekt se skeletem krávy. Foto M. Přichystal.

Fig. 60. Mutěnice. Pit with a cow skeleton. Photo by M. Přichystal.

Obr. 61. Mutěnice. Pohled na odvodňovací příkop. Foto M. Přichystal.

Fig. 61. Mutěnice. View of the drainage ditch. Photo by M. Přichystal.

plochou (obr. 61). S největší pravděpodobností jej lze ztotožnit s odvodňovacím příkopem zachyceným na mapě III. vojenského mapování z roku 1882. Blíže neurčitelné středověké aktivity na lokalitě pak dokládá zlomek stříbrného brakteátu získaný za pomoci detektoru kovů z orníční vrstvy.

Literatura

Geisler, M., Vitula, P. 1993: Záchraný výzkum na trase tranzitního plynovodu Mutěnice – Velké Němčice v roce 1991 (okres Hodonín, Břeclav). *Přehled výzkumů* 1991, 101.

Hlas, J., Kiecoň, M., Zezula, M. a kol. 2014: 6114/Moravia – VTL plynovod. *Zpráva o terénní prospekci a identifikaci archeologických lokalit I-III*. Rkp. náleзовé zprávy, č. j. MTX202100524 [cit. 2022-11-04]. Uloženo: Archiv náleзовých zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100524>.

Summary

A rescue excavation was conducted on the route of the Moravia high-pressure gas pipeline in Mutěnice (Hodonín District) in 2021. The site yielded 17 subsurface features, two of which could be dated to the modern period. The first was a pit containing a complete cow skeleton (Fig. 60) and the second was a drainage ditch (2 m wide, 0.8 m deep) (Fig. 61). A fragment of a silver denarius found using a metal detector is evidence of unspecified medieval activities.

Michal Přichystal

Náměšť na Hané (okr. Olomouc)

„U Luže“.

Raný středověk. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.6030531N, 17.0208731E

V roce 2021 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci, p. o., od p. Dorazila trojhrbitý hrot šípu. Nález pochází z trati „U Luže“, která leží západně od Náměště na Hané. Přibližná lokalizace byla určena jižně od bezejmenného jezírka s přístřeškem a severně od Stančovské boudy. Dobře dochovaný železný hrot je opatřen poměrně dlouhým trnem a torzálně dochovaným trojhrbitým tělem. Měřitelné rozměry činí: délka 126 mm a max. šířka 26 mm (obr. 62). Podobné hroty šípu se na našem území objevují především v průběhu 8. století, během 9. století jejich četnost klesá. Jsou typické zejména pro nomádské prostředí (srov. Dostál 1966, 73; Měřínský 2009, 393–395).

Drtivou většinu podobných nálezů z Moravy zaznamenáváme v jihomoravském prostoru. Jejich výskyt evidujeme například na hradiscích v Brně-Lišni nebo ve Znojmě – Hradisko sv. Hippolyta. Další exempláře známe z velkomoravských hrobů prozkoumaných v Brně-Židenicích, Blučině, Žlutavě, Vlkoši, Mikulčicích nebo na Pohansku u Břeclavi (srov. Dostál 1966, 73, obr. 15: 19, tab. LXIV: 5; Měřínský 2009, 394). Ze středomoravského prostoru jde v současné době o jediný podchycený exemplář.

Z katastru Náměště na Hané v zásadě neznáme osídlení z 8. století, až na nález starohradištního hrnce s rytinami na výduti, který pochází ze sbírky V. Houdka (Skutil 1955). S počátky kontinuálního raně středověkého osídlení v katastru Náměště na Hané můžeme počítat od středohradištního období. K výraznému nárůstu osídlení dochází v průběhu 10.–12. století.

Ostatně Náměšť je poprvé uvedena v soupisu statků olomouckého biskupství datovaného k roku 1141 (Šmíd 2010, 51; Faltýnek, Přidal 2020, 26–35). Nalezený hrot šípů je možné datovat spíše do 9. století, což koresponduje s dalšími nálezy z okolí městyse. Jako nejpravděpodobnější výklad se jeví ojedinělý či ztrátový nález.

Literatura

- Dostál, B. 1966:** *Slovanská pohřebiště ze střední doby hradištní na Moravě*. Praha: Academia.
- Faltýnek, K., Přidal, T. 2020:** Nové povrchové nálezy z katastru městyse Náměště na Hané (okr. Olomouc), poloha „K Baběnci“, Benešovo (dříve Papicovo) pole. *Archeologie Moravy a Slezska XX*, 26–36.
- Měřínský, Z. 2009:** *České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu I*. Praha: Libri.
- Skutil, J. 1957:** Zajímavě ornamentovaná „hradištní“ nádoba z Náměště na Hané. In: V. Jochman (ed.): *Ročenka muzeí olomouckého kraje I/1955*. Olomouc, 127–128.
- Šmíd, M. 2010:** Pravěké a časně historické osídlení katastru městyse Náměšť na Hané (okr. Olomouc). *Střední Morava* 30, 44–74.

Obr. 62. Náměšť na Hané. Ojedinělý nález hrotu šípů. Foto a kresba L. Hlubek.
Fig. 62. Náměšť na Hané. Náměšť na Hané. An individual find of a triple-edged arrowhead. Photo and drawing by L. Hlubek.

Summary

A triple-edged arrowhead (Fig. 62), which was found in ‘U Luže’ field in Náměšť na Hané (Olomouc District), was deposited in the Regional Museum in Olomouc in 2021. The artefact can be dated to the 8th–9th century although based on the Middle Hill-fort Period finds discovered in this cadastral area, the 9th century is more likely.

Lukáš Hlubek

Nedakonice (okr. Uherské Hradiště)

Ul. Dědina I, Dědina II, U Školy, U Přívozu, Za Mlýnama, Husitská, Brána, Za Kostelem; „Mlýnské“, parc. č. 1975/10, 1975/13, 1977, 1420/24, 1416/1, 2598, 1986/22, 50/17, 1422/26, 1422/21, 1422/33, 1422/36.

Středověk, novověk. Sídliště. Jiná evidence. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Slováké muzeum v Uherském Hradišti, p. o., inv. č. A 257 365 – A 257 504.

Lokalizace: S-JTSK: -543814.21, -1184393.86; -543559.26, -1184382.07; -543791.38, -1184400.35; -543707, 1184491.4; -543632.08, -1184525.9

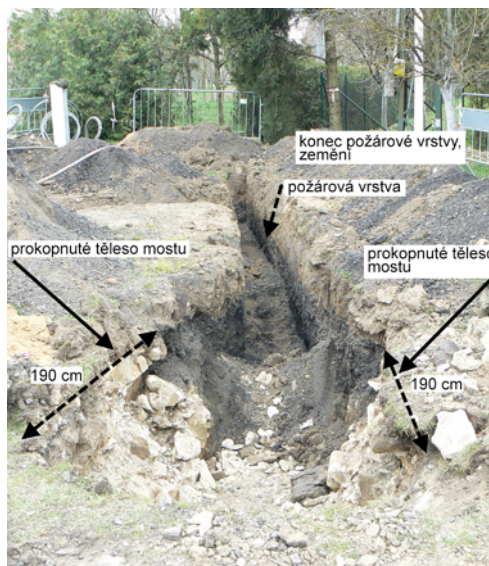
Archeologický dohled probíhající od července 2020 do dubna 2021 na liniových výkopech nízkého a vysokého napětí zachytil v ulicích Dědina I, Dědina II, v západní části ulic Za Kostelem a U Školy a v jižní části ulice Brána (kolem sochy Panny Marie) rozsáhlou kulturní vrstvu datovanou keramickými nálezy od

13. do 17. století. Kulturní vrstva byla na řadě míst porušena recentními zásahy. Zjištěny byly také četnější požárové vrstvy, pozůstatky novověkého zdiva v parku jižně od kostela a kamenné destrukce odkryté v jižní části ulice Dědina I (obr. 63). Novověkého stáří je na maltu zděný pískovcový most mlýnského náhonu, jenž byl narušen v trati „Mlýnské“ (obr. 64). Most byl zachycen v rozsahu 190 × 100 cm (tyto rozměry nejsou konečné a odrážejí velikost výkopu). V jihozápadním sousedství mostu probíhala mohutná požárová vrstva dosahující mocnosti až 60 cm. Podařilo se také zachytit původní mlýnský náhon. Situaci je možné dát do souvislosti s písemnou zmínkou, která k roku 1629 uvádí v obci několik mlýnů. Datování požárové vrstvy je hypoteticky možné spojit s novověkými požáry, které jsou v obci doloženy během 17. a na počátku 18. století (Válka 1992; Zemek 1992; Žákovský 2011).

Obr. 63. Nedakonice. Celková situace výkopů. Mapový podklad © ČÚZK, autor D. Menoušková.

Fig. 63. Nedakonice. Overview of excavations. Map source © ČÚZK, author D. Menoušková.

Obr. 64. Nedakonice. Výkopem narušené těleso mostu. Foto D. Menoušková.

Fig. 64. Nedakonice. A bridge disturbed by construction work. Photo by D. Menoušková.